

ואישתכח מן דבית רבי.

עיגול דגובנא אישתכח בפונדקא דלוי, והתירוהו משם שני דברים: משם מציאה ומשם רוב מהלכי דרכים. משם מציאה – דתני: המציל מיד הגנים, מיד הארי, משונת הים, משונת הנהר, מאיסטרטיה גדולה ומפלטאי גדולה – הרי אלו שלו, מפני שהבעלים מתייאשין מהן. משום רוב מהלכי דרכים – משום גבינת גוי. ואישתכח מן דרבי אלעזר בירבי יוסי.

אמר רבי מנא קומי רבי יוסי: ואנן חמיין רבנן מכרוזין! – אמר ליה: את אין הוויתא משכח – לא נסבת? רבי יונה אבוך לא אמר כן, אלא אמר: הלואי כד נשכח, נשכח מן פיוסרום ולגיו. – אפילו כן, אשכח ולא נסב.

אור לישירים

וממשיכים ומספרים: **אמר רבי מנא** (השני, מגדולי אמוראי ארץ ישראל בדור החמישי) **קומי** – לפני רבי יוסי (מגדולי אמוראי ארץ ישראל בדור הרביעי): **ואנן** (והא אנן) **חמיין רבנין מכרוזין!** – והרי אנחנו רואים את החכמים מכרוזים (מודיעים בקול ומפרסמים ברבים)! (רבי מנא תמה על מה שהתירו לעיל את הגבינה שנמצאה בפונדק של לוי משום מציאה ואמר: והרי אנו רואים, שבמקרים אלה שמצאו שלא בסטרטיא גדולה, החכמים מכרוזים על המציאה ואינם לוקחים אותה לעצמם! - בדרך כלל, הביטוי 'אנן חמיין רבנין' מציין את התנהגותם היום-יומית של החכמים ('סוגיות מצוטטות בירושלמי', "תעודה" י, עמוד 35 הערה 19)) – **אמר ליה:** – אמר לו (רבי יוסי לרבי מנא): **את אין** (ב"שרידי הירושלמי": 'אילו') **הוויתא משכח – לא נסבת?!** – אתה אם היית מוצא - לא לקחת?! (אילו היית מוצא אפילו שלא בסטרטיא גדולה, וכי לא היית לוקח את המציאה לעצמך?!) **רבי יונה** (מגדולי אמוראי ארץ ישראל בדור הרביעי) **אבוך לא** (ב"שרידי הירושלמי" נוסף: 'הוה') **אמר כן** – רבי יונה אביך לא היה אומר כך (כמו שאמרת), **אלא אמר** (ב"שרידי הירושלמי" ובנוסח הבבלי של מסכת שקלים אין המילה 'אמר'): **הלואי כד נשכח, נשכח מן פיוסרום** (צריך לומר: 'פרוסדוס' (מקור המילה ביוונית: פרוסודוס - כניסה)) **ולגיו** – הלואי (להבעת תקווה או משאלה לעתיד) כשאמצא (מציאה), אמצא אף מדרך הכניסה לעיר ולפנים (ואז אוכל לקחת את המציאה לעצמי, מפני שמן הסתם הבעלים התייאשו ממנה. כך היה אומר רבי יונה. הרי שלא רק בסטרטיא גדולה שהכל מהלכים בה זוכים במציאה שמוצאים בה, אלא אפילו בדרך הכניסה לעיר מן הסטרטיא הגדולה זוכים במציאה שמוצאים בה. פרוסדוס הוא דרך הכניסה לעיר, שפנתה מהדרך הראשית לשער העיר טבריה, שהרי כל האמוראים הנזכרים כאן הם חכמי טבריה).

ומוסיפים: **אפילו כן, אשכח ולא נסב** – אפילו כך, מצא

גוי ששחיתתו נבילה (וגם אין לחשוש שהגדי נצלה על ידי גוי). משום כך הגדי הצלוי שנמצא בדרך של גופתא מותר באכילה. **ואישתכח מן דבית רבי** (רבי יהודה הנשיא, תנא בדור החמישי) – ונמצא משל בית רבי (התברר אחר כך שהגדי הצלוי היה שייך ליהודי, לבית רבי יהודה הנשיא, ונכון התירו אותו באכילה. - ולא חששו בגדי זה משום בשר שנתעלם מן העין, שאין לאסור בשר משום כך).

ומספרים עוד: **עיגול דגובנא אישתכח בפונדקא** (מקור המילה ביוונית: פנדוקיון) **דלוי** (בכתב יד הבבלי ובדפוס ונציה הבבלי: 'דלביא') – כיכר של גבינה נמצא בפונדק (אכסניה לעוברי אורח) של לוי (לביא, לוביא (הגלילים החליפו בין ב רפויה ו-ו), יישוב בגליל התחתון, בצד הדרך בין טבריה לציפורי), **והתירוהו** – חכמים התירו את הגבינה למוצא, **משם שני דברים: משם מציאה** – משום שהמוצא את הגבינה זכה בה לעצמו, **ומשם רוב מהלכי דרכים** – משום שרוב העוברים בדרך הם יהודים. ומבארים: **משם מציאה** – **דתני:** – ששונה (התנא) / ששנוי (שנויה ברייתא): **המציל מיד הגנים, מיד הארי, משונת הים, משונת הנהר, מאיסטרטיה גדולה ומפלטאי גדולה** – **הרי אלו שלו, מפני שהבעלים מתייאשין מהן** – כמבואר לעיל. משום כך הגבינה שנמצאה בפונדק של לוי היא של המוצא, שהפונדק של לוי הוא כמו סטרטיא גדולה ופלטאי גדולה, שהמוצא בהם זוכה במציאה לעצמו. **משום רוב מהלכי דרכים** – **משום גבינת הגוי** – כשרוב העוברים בדרך הם יהודים, אין לחשוש שהגבינה שנמצאה בדרך נעשתה על ידי גוי שגבינתו אסורה. משום כך הגבינה שנמצאה בפונדק של לוי מותרת באכילה. **ואישתכח מן דרבי אלעזר בירבי יוסי** (תנא בדור החמישי) – ונמצא משל בית רבי אלעזר בירבי יוסי (התברר אחר כך שהגבינה היתה שייכת ליהודי, לרבי אלעזר בירבי יוסי, ונכון התירו אותה באכילה).